

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

<http://www.ifat.com/VT/Trans.aspx?ID=5553445&CID=100373> : לינק לקובץ:

תוכנית: **שש עם ענת דולב**

תאריך: **09/03/2014**

שעה: **18:22:07**

רשת: **רשת ב'**

כותרת: חג הפורים קרב. ד"ר דבי הרשמן-אוצרת לתרבויות פרה היסטוריות במוזיאון

נתיב רובינזון : חג הפורים ממשמש ומגיע ומסיכות החג כבר עולות על פני המתחפשים. הגיעה עכשיו מסיכות מן הימים ההם. נאמר עכשיו ערב טוב לד"ר דבי הרשמן, האוצרת לתרבויות פרה-היסטוריות במוזיאון א"י. שלום, ערב טוב, ד"ר הרשמן. דבי, אנחנו מדברים על המסיכות למעשה העתיקות בעולם, שבמוזיאון ישראל מאוחדות יחדיו לראשונה בתערוכה פנים אל פנים, אותן מסיכות שאנחנו יכולים להתבונן בהם ומיד, את יודעת, באסוציאציה, לחשוב על חג הפורים, אבל מסתבר שאז בימים ההם, מסיכות היו עוד שימושים, לא רק כמובן להתחפשויות. ד"ר דבי הרשמן : כן. ללא ספק. זה לא מסיכות של פורים. למרות שאנחנו חוגגים את חג הפורים בפתחת התערוכה הזאת. המסיכות האלה בני 9,000 שנה, הן מסיכות פרה-היסטוריות, משחר ההסטוריה!

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

נתיב רובינזון : שנמצאו היכן?

ד"ר דבי הרשמן : שנמצאו כאן וממש ממש קרוב לכאן. זה מסיכות שעשויות אבן, זו הסיבה שהן נשתמרו, והן נמצאו בהרי יהודה ובמדבר יהודה הסמוך ובשוליו. והם נוצרו ע"י אנשים מן התקופה הניאוליטית. האנשים האלה היו ראשוני החצאים, מראשוני יושבי הקבע, והם יצרו את המסיכות האלה כחלק מהפולחן והדת שלהם. במסגרת הזאת, המסיכות ייצגו כוחות גדולים וחזקים, ובפעם הראשונה, הם יצרו אותם בצורה של בני אדם. נתיב רובינזון : כלומר, למעשה, אנחנו רואים סוג של עיגול של פנים עם חורים לעיניים וגם בעצם לפה, לשפתיים. כמו בשיחה שלכאורה אנחנו מכירים בימינו.

ד"ר דבי הרשמן : לא ממש. מפני שחדי העין בינינו ואלה שיבואו למוזיאון ישראל, מאד-מאד מוזמנים. תערוכה מאד דרמטית והיא אכן בתוך חלל פולחני, יבחינו שבכל מסיכות יש בעצם חורי עיניים - עיניים חלולות, ושיש להם פיות נטולי שפתיים ועם שיניים. שידאגו להם. שישמרו עליהם.

נתיב רובינזון : למעשה, המסיכות שימשו, כמו שאמרנו, לסוג של..אין חור לאף. חסר החור לאף, מה שנקרא.

ד"ר דבי הרשמן : נכון. אני מאד מקוה.. אנחנו לא מתבהלים בקלות. אבל ככל הנראה, המסיכות האלה כולן מייצגות גולגלות - גולגלות של אנשים שחיו והצטרפו לעולם המתים. לפי הפרשנות

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

שלי, אפילו מדובר באנשים מסוימים, ככל הנראה, בני המעלה, בני העילית של החברה הניאוליטית, שהונצחו במסיכות האלה, ... בחברות מסורתיות ושבטיות בנות זמננו, באפריקה ובאוקיאניה. יש חברות שעדיין חיות באורחות חיים.. אולי מדובר באבות הקדומים של האנשים הללו, שאליהם הם נהגו לפנות כדי לזכות ביבולים ובפיריון. שידאגו להם. שישמרו עליהם. נתיב רובינזון : למעשה, המסיכות שימשו, כמו שאמרנו, בסוג של טקסים, טקסים דתיים, של כשפים. כלומר ההקשרים הם בוודאי לא משועשעים כמו חג הפורים. האם דווקא הקשרים שאנחנו ככה אולי נחשוב שאולי אפילו משהו מפחיד במקצת? ד"ר דבי הרשמן : לא דווקא. הם הגיעו והם עטו אותם, ככל הנראה. אנחנו יודעים, כי בדקנו את הדברים האלה. וככל הנראה, עטו אותם דווקא על הפנים. ככל הנראה, עשו את זה אנשים חיים ששרויים בטראסט וחרדות ודרך המסיכות האלה, פעלו הכוחות האלה בעולם. הם לא באים רק להפחית והם לא באים רק במסגרות.. האבות הקדומים, כמו שאמרתי, כמו שאנחנו מכירים אותם בחברות בנות זמננו, באים רק כדי לשעשע, גם כדי לרקוד וגם כדי להיות בחברתם של צאצאיהם החיים, וזה בהחלט כולל גם אירועים משמחים. נתיב רובינזון : אמרת שאתם בעצם הולכים ממש לשייך זאת, באמת אפילו לאנשים מסוימים. איך באמת חוקרים .. שיחה שכזו.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 98-96, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

מהם הפרטים שיכולים לעזור, כדי באמת לקבוע רמת דיוק מירבית.

ד"ר דבי הרשמן : אנחנו נעזרו בשורה של אנשים מהמעלה הראשונה וביכולות ושיטות מתקדמות ביותר. זה .. מאד מאד עתיקים, שבחננו אותם ובדקנו אותם בשיטות המשוכללות ביותר. בראש ובראשונה, הפרופ' יובל גורן מהמעבדה למיקרוארכיאולוגיה באוני' ת"א, בדק גם את האמיתות שלהם וגם את המקור שלהם. הוא יכול לספר ולהגיד באמצעות המיקרוסקופים המשוכללים שלו, בדיוק מאיזה אזור ומאיזה חלק של האזור הם באים. האם הם באים מהרי יהודה, האם הם, לעומת זאת, ממדבר יהודה וכן הלאה וכן הלאה. וד"ר ליאור גולדמן והצוות שלה מהמעבדה לארכיאולוגיה ממוחשבת בהר הצופים, ירצו דגמים ממוחשבים של המסיכות הללו, ובאמצעותם אנחנו גם יכולים לספר, למשל, שככל הנראה, האנשים עטו אותם על הפנים. הם גם אישרו את התצפית שלי. עשיתי להם עבודה רבה ובדקתי, פיענחתי, פיצחתי את הקוד הסמלי ואכן מדובר בגולגלות. דבר שבו .. מדענים אחרים. אבל שמדובר כאמור בגולגלות של אנשים מסוימים.

נתיב רובינזון : אנחנו, מן הסתם, לא יכולים ואסור לנו לגעת במסיכות. המסיכות הן כבדות?

ד"ר דבי הרשמן : דרך-אגב, אם תפגשו אותם פנים אל פנים, ממש זכוכית דקה שמפרידה. זו תערוכה מאד מיוחדת. אני מאד

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

מזמינה אתכם. מאחר ותהיו כ"כ קרובים, תוכלו לראות שהם בנות בערך קילו עד שתיים. בוא נאמר, שזה לא קל. אבל מצד-שני, כל רקדן מסיכות מהחווה הסודית אפריקאית, להתמודד עם שתלים יותר גדולים. תאמין לי. הם אגב היו חלק מתלבשות. כמו מסיכות בנות זמננו, שאנחנו מכירים בתרבויות..

נתיב רובינזון : דרך-אגב, עד כמה נדיר באמת מפגש במרכאות של מסיכות כאלו במקום אחד, בתערוכה אחת במוזיאון ישראל.

ד"ר דבי הרשמן : נדיר ביותר. בראש ובראשונה, מפני שהקבוצה הזאת היא נדירה ביותר. מדובר בסה"כ בשש-עשרה מסיכות, מתוכם שניים שוורים ואחת לא לגמרי ברור אם היא אכן שייכת לקבוצה, כן או לא. אז כאמור, הקבוצה מאד נדירה. ואנחנו, למוזיאון ישראל, בימים כתיקונם - יש את השתיים הכי חשובות מן הקבוצה הזאת. מסיכה שנקראת מסיכת.. ויש לנו מסיכה מנחל חימר, מאתר במדבר יהודה, שם נתגלה מטמון פולחני. ושאר המסיכות הגיעו אלינו ממוסדות ציבוריים ומאוספים פרטיים, בעיקר מהאוסף של מייקל וג'ודי שטיינהארט מניו-יורק, אספנים ונדבנים וידידים גדולים של המוזיאון, שהסכימו להעניק לנו את כל המסיכות שברשותם, כדי לאפשר לקהל הישראלי לפגוש אותם. וכאמור, אני מזמינה את כולם למפגש המאד חווייתי הזה. זה קורה עם מוסיקה, זה קורה בתוך אותם מונוליטים מזכוכית. בצד יש מצגות ומיני תצוגות בתוך הקיר שמאפשרות גם לצופה לראות

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-56 17166
www.ifat.com

איך מצאנו אותם, איך גילינו אותם, למה אנחנו חושבים ש..וגם
מאה מסיכות מכל התקופות ומכל הזמנים, מהקדומות ביותר ועד
לאמנות העכשויות.

נתיב רובינזון : אותנו כבר שכנעת שבחג הפורים, גם את המסיכות
של הימים ההן. אז נאמר, מזכיר ד"ר דבי הרשמן, האוצרת
לתרבויות הסטוריות מוזיאון ישראל, אנתרופולוגית, מי שעוסקת
בענין הזה, וגם החיבור המיוחד הזה של המסיכות העתיקות, גם
בחג הפורים. אז דבי, תודה רבה. ערב טוב.